

WOO-I.4221.49.2021.KB.8

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 1, pkt 1, ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) oraz art. 106 § 1, § 2 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wystąpienia Burmistrza Miasta i Gminy Margonin z 18.02.2021 r., znak: WGN.OS.6220.14.09.2020.2021.MW, w oparciu o przedstawiony raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony 5.02.2021 r. przez pana Macieja Mularskiego oraz jego uzupełnienia z 30.07.2021 r. i z 22.11.2021 r.,

postanawiam

odmówić uzgodnienia, w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 12 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce nr 64/1, obręb Zbyszewice, gmina Margonin.

Wnioskodawca:

PVE 137 Sp. z o.o.
ul. Grunwaldzka 4/10
85-236 Bydgoszcz

UZASADNIENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Margonin wystąpieniem z 18.02.2021 r., znak: WGN.OS.6220.14.09.2020.2021.MW, zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dalej Regionalnego Dyrektora, o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Do wniosku dołączono raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony 5.02.2021 r. przez pana Macieja Mularskiego, dalej raport, kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego wnioskiem.

Planowane przedsięwzięcie zakwalifikowano do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit b rozporządzenia Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) to jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony. Burmistrz Miasta i Gminy Margonin postanowieniem z 13.01.2021 r. znak: WGN.OS.6220.14.07.2020.2021.MW stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dalej ustawy ooś, organem właściwym w sprawie uzgodnienia warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W toku prowadzonego postępowania pismem z 25.03.2021 r. Regionalny Dyrektor zwrócił się do Burmistrza Miasta i Gminy Margonin o potwierdzenie informacji zawartych w raporcie odnośnie faktycznego sposobu zagospodarowania i wykorzystania terenów otaczających planowane przedsięwzięcie.

Następnie pismem z 31.03.2021 r. Regionalny Dyrektor wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu w zakresie gospodarki odpadami, ochrony wód i hydrogeologii, ochrony przed hałasem, ochrony przyrody i oceny skumulowanego oddziaływania projektowanej farmy z planowanymi i istniejącymi obiektami o podobnym profilu działania, zlokalizowanymi najbliższej projektowanej farmy.

Burmistrz Miasta i Gminy Margonin przedstawił informacje na temat faktycznego zagospodarowania pismem z 9.04.2021 r.

Pismem z 19.04.2021 r., Wnioskodawca poprosił o przedłużenie terminu na złożenie wyjaśnień do 31.07.2021 r. Uzupełnienie do raportu wpłynęło 3.08.2021 r. (data pisma 30.07.2021 r.).

Z uwagi na fakt, iż przedłożone uzupełnienie nie czyniło zadość wezwaniu z 31.03.2021 r., Regionalny Dyrektor pismem z 2.09.2021 r., ponownie wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia raportu w zakresie ochrony przyrody. 9.09.2021 r. wpłynęło pismo wnioskodawcy z prośbą o prolongatę terminu złożenia wyjaśnień do 18.10.2021 r., a pismem z 14.10.2021 r. wnioskodawca ponowił prośbę wskazując termin złożenia wyjaśnień do 30.11.2021 r. Uzupełnienie do raportu wpłynęło do Regionalnego Dyrektora 24.11.2021 r.,

W ramach inwestycji przewidziano budowę elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 12 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce nr 64/1, obręb Zbyszewice, gmina Margonin. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że całkowita moc instalacji wynosić ma do 12 MW, a powierzchnia przeznaczona pod inwestycję ma wynieść do 14,7 ha. Zainstalowanych ma zostać m.in. do 12 szt. stacji transformatorowych oraz do 480 szt. inwerterów. Panele fotowoltaiczne mają być montowane na stelażach wbijanych w ziemię na głębokości ok. 2 m, bez konieczności wzmocnienia konstrukcji betonem. Całkowita wysokość konstrukcji ma wynieść do 4 m nad ziemią. W budynkach stacji kontenerowych znajdują się m.in.: rozdzielnia SN, rozdzielnia nn, transformatory olejowe lub żywiczne i tablica do pomiaru wyprodukowanej i pobranej energii elektrycznej.

Po przeanalizowaniu całości dokumentacji tj. raportu oraz uzupełnień z 30.07.2021 r. i 22.11.2021 r., nie można dokonać oceny wpływu przedsięwzięcia na ptaki, w szczególności na migrujące populacje gęsi *Anser* sp. i żurawi *Grus grus*, dla których pobliskie Jezioro Kaliszańskie stanowi ważne w regionie noclegowisko.

Przedsięwzięcie położone jest w obszarze ważnym dla ptaków *Jezioro Kaliszańskie* wyznaczonym w opracowaniu Wylegała P., Kuźniak S., Dolatę P. T. „*Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego*” WBPP. Zgodnie z tym opracowaniem, obszar ten stanowi miejsce koncentracji ptaków wodnych (głównie różnych gatunków kaczek oraz łyski) podczas wędrówek oraz noclegowiskoko gęsi zbożowych i białoczelnych (do 4500 os.), gęgaw (do 300 os.) i żurawi (do 300 os.). W publikacji Wylegała P., Krąkowski B. 2010 *Liczebność i rozmieszczenie gęsi w czasie wędrówki i zimowania w Wielkopolsce w latach 2000–2009* Ornis Polonica 51: 107–116 oraz Wylegała P. i inni 2014 *Zbiorowe noclegowiska żurawi Grus grus w okresie jesiennym w Wielkopolsce w latach 2009–2013* Ptaki Wielkopolski, zeszyt 3, jezioro wskazywane jest jako jedno z ważnych w regionie noclegowisk gęsi i żurawi. Ptaki nocujące w obrębie jeziora żerują na rozległych gruntach ornych w jego otoczeniu, jak również w dalszym oddaleniu od kilku do kilkunastu kilometrów. Nadmierna zabudowa gruntów ornych, położonych w granicach ww. obszaru ważnego dla ptaków, prócz bezpośredniego uszczuplenia powierzchni dostępnych żerowisk, może spowodować obniżenie jakości tego noclegowiska poprzez pojawienie się infrastruktury wielkopowierzchniowych farm

fotowoltaicznych. Ma to szczególne znaczenie, w przypadku przekształcenia żerowisk, które ptaki wykorzystują tuż po wylocie z noclegowiska i przed wieczornym gromadzeniem się na noclegowisku. Z danych będących w posiadaniu tutejszego organu wynika, że presja polegająca na zabudowie gruntów ornych wokół Jeziora Kaliszańskiego przez farmy fotowoltaiczne jest duża, a dla części inwestycji uzgodniono już warunki realizacji. Farmy fotowoltaiczne różnej wielkości, planowane są w obrębach geodezyjnych: Kamienica, Nowe, Kobylec, Grylewo, Kopaszyn, Dziewoklucz, Zbyszewice, Sułaszewo, a więc w obrębie terenów stanowiących potencjalne żerowiska gęsi i żurawi nocujących w obszarze ważnym dla ptaków Jezioro Kaliszańskie.

Zgodnie z postanowieniem Burmistrzem Miasta i Gminy Margonin z 14 stycznia 2021 r. (znak: WGN.OS.6220.14.07.2020.2021.MN) nakładającym obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, raport powinien zawierać aktualne informacje na temat występowania na danym terenie oraz w jego sąsiedztwie chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z podaniem źródła danych, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków, owadów wodnych, płazów i nietoperzy, a pozyskane dane powinny uwzględniać sezonowe zmiany aktywności i migracji poszczególnych gatunków zwierząt. Przedstawione materiały nie zawierają danych uwzględniających sezonowe zmiany aktywności. W raporcie przedstawiono jedynie syntetyczne informacje zebrane w latach 2013-2014 na potrzeby innego przedsięwzięcia, tj. budowy linii energetycznej. W uzupełnieniu do raportu z 30.07.2021 r., nie odniesiono się w sposób szczegółowy do kwestii wskazywanych w wezwaniu tutejszego organu (pismo z 31 marca 2021). Przedstawiono w nim opracowanie (Kurkowski Ł. 2021), w którym przedstawiono wyniki inwentaryzacji wykonanych w maju i czerwcu, czyli poza okresem migracji. Dodatkowo, kluczowe argumenty wskazane w uzupełnieniu, mające świadczyć o braku wpływu przedsięwzięcia, okazały się nieprawdziwe. Wskazywano, że miejsce realizacji położone jest w sąsiedztwie lasów, a działka nie zapewnia odpowiednich siedlisk dla migrujących gęsi i żurawi. W rzeczywistości, w otoczeniu przedmiotowej działki (w promieniu 2,5 km) nie ma żadnych lasów, a działka stanowi fragment rozległych pól uprawnych, a więc stanowi potencjalne żerowiska dla migrujących żurawi i gęsi. Ponadto, w uzupełnieniu nie przedstawiono konkretnych informacji na temat powierzchni zajętych przez panele w zasięgu oddziaływania skumulowanego, aktualnych informacji na temat kluczowych dla tego rodzaju oddziaływania gatunków takich jak rozmieszczenie istotnych żerowisk wokół jeziora. W kolejnym uzupełnieniu wskazano, że dla planowanej inwestycji przeprowadzono badania ornitologiczne w okresie lęgowym jak również w okresie migracji jesiennej, jednak nie przedstawiono żadnych wyników tych badań. Do pisma załączono tabelaryczne zestawienia wyników liczenia gęsi i żurawi na noclegowiskach, realizowanego przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nie przedstawiono jednak żadnych innych informacji mogących mieć znaczenie w ocenie wpływu przedsięwzięcia, tj. konkretnych informacji na temat powierzchni zajętych przez panele w zasięgu oddziaływania skumulowanego oraz rozmieszczenia istotnych żerowisk wokół jeziora. Wyniki monitoringu GIOŚ potwierdzają, że jezioro stanowi regularnie wykorzystywane noclegowisko gęsi i żurawi. W dość ogólnej ocenie zawartej w uzupełnieniu, wskazano, że ptaki nie są konserwatywne w wyborze miejsc do żerowania, a obszar zajęty przez farmy fotowoltaiczne stanowi mniej niż 1% pól uprawnych znajdujących się w strefie do 50 km. Dodatkowo wskazano, że obserwacje realizowane pod planowane zamierzenie wykazały brak istotnych populacji w okresie migracji jesiennych w rejonie inwestycji. Nie wiadomo jednak jakie obserwacje ma autor na myśli, gdyż nigdzie nie przedstawiono wyników jesiennych badań ornitologicznych. Występowanie żerowisk gęsi i żurawi, rzeczywiście w pewnym stopniu jest zmienne w czasie (zależne od rodzaju upraw), jednakże istnieją powierzchnie wokół jeziora, regularnie wykorzystywane przez wiele lat obserwacji. Nie wiadomo na ile poprawne są wyliczenia udziału procentowego powierzchni zajętych przez inwestycje fotowoltaiczne w promieniu do 50 km, gdyż nie wiadomo jakie dane autor uzupełnienia wziął pod uwagę. Ponadto, nie każde pole uprawne stanowi potencjalne żerowisko gęsi i żurawi, gdyż jego atrakcyjność uzależniona jest od kilku istotnych czynników (np. rodzaj upraw, sąsiedztwo zabudowań, lasów, infrastruktury komunikacyjnej, farm wiatrowych itp). Abstrahując od jakości tych

wyliczeń, kluczowym dla oceny oddziaływania nie jest ile procent gruntów ornyc zostanie zabudowanych w promieniu do 50 km, gdyż sama dostępność takich terenów może nie być problemem, lecz ile terenów stanowiących żerowiska wokół jeziora (w promieniu 2-3 km) ulegnie zabudowie, a przede wszystkim jak ich zabudowa wpłynie na obniżenie jakości siedlisk położonych w otoczeniu. Jak wspomniano powyżej istotne może okazać się obniżenie jakości noclegowiska poprzez pojawienie się infrastruktury wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych w nadmiernej skali oraz uszczuplenie żerowisk, które ptaki wykorzystują tuż po wylocie z noclegowiska i przed wieczornym gromadzeniem się na noclegowisku. W przypadku oddziaływania skumulowanego, biorąc pod uwagę dużą presję zabudowy na tym terenie, nie można wykluczyć zaprzestania wykorzystywania Jeziora Kaliszańskiego jako istotnego w regionie noclegowiska. Dane przedstawione w raporcie nie pozwalają ocenić prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań, o których mowa powyżej, w związku z tym należy odmówić uzgodnienia warunków realizacji.

Reasumując, na podstawie zebranej dokumentacji Regionalny Dyrektor nie może jednoznacznie stwierdzić, czy planowane przedsięwzięcie będzie spełniało wymagania ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach i tym samym nie może określić warunków realizacji przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe należało postanowić jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 77 ust. 7 ustawy ooś na niniejsze postanowienie nie służy stronom zażalenie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Miłosława Olejnik
(*podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym*)

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Margonin (ePUAP) z prośbą o poinformowanie wnioskodawcy i pozostałych stron postępowania o niniejszym postanowieniu.
2. aa